

Sygn. akt I C 114/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 czerwca 2020 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, I Wydział Cywilny, w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Bartosz Kasielski

Protokolant: sekretarz sądowy Sylwia Wróblewska

po rozpoznaniu w dniu 18 czerwca 2020 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko B. M. (1)

o zapłatę

1. zasądza od B. M. (1) na rzecz (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 27.342,86 zł (dwadzieścia siedem tysięcy trzysta czterdzieści dwa złote 86/100) wraz z maksymalnymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 19.409,17 zł (dziewiętnaście tysięcy czterysta dziewięć złotych 17/100) od dnia 1 października 2019 roku do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. zasądza od B. M. (1) na rzecz (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 3.963 zł (trzy tysiące dziewięćset sześćdziesiąt trzy złote) tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt I C 114/20

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 1 października 2019 roku (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wystąpił przeciwko B. M. o zapłatę kwoty 27.607,40 złotych wraz z maksymalnymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 19.409,17 złotych od dnia 1 października 2019 roku do dnia zapłaty tytułem należności wynikających z niespłaconego kredytu pieniężnego. Nadto powód wniósł o przyznanie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazano, że na dochodzone roszczenie składają się kwoty : 19.409,17 złotych tytułem zaległego kapitału, 7.938,23 złotych tytułem odsetek oraz 260 złotych tytułem opłat.

(pozew k. 3 – 5)

Nakazem zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym z dnia 15 października 2019 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

(nakaz zapłaty k.6v)

W sprzeczności od nakazu zapłaty z dnia 8 listopada 2019 roku B. M. (2) wniosła o oddalenie powództwa oraz przyznanie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwana zakwestionowała żądanie pozwu zarówno co do zasady, jak i wysokości, a przy tym podniosła zarzut przedawnienia roszczenia.

(sprzeciw od nakazu zapłaty k.7v – 8)

Pismem procesowym z dnia 17 lutego 2020 roku (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. sprecyzował, że dochodzone roszczenie obejmuje kwoty : 19.409,17 złotych tytułem zaległego kapitału, 798,36 złotych tytułem odsetek umownych naliczanych w okresie od dnia 25 sierpnia 2016 roku do dnia 5 marca 2017 roku, 7.139,87 złotych tytułem odsetek umownych za opóźnienie naliczanych w okresie od dnia 25 listopada 2016 roku do dnia 30 września 2019 roku, a także 260 złotych tytułem kosztów.

(pismo procesowe (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. z dnia 17 lutego 2020 roku k.16 – 21)

Pismem procesowym z dnia 9 marca 2020 roku B. M. (2) podtrzymała dotychczasowe stanowisko w sprawie. Jednocześnie zaznaczyła, że brak złożenia do akt sprawy oryginałów dokumentów, w tym umowy kredytowej uniemożliwia stwierdzenie, czy widnieje na niej podpis pozwanej. B. M. (2) zanegowała również możliwość opierania wysokości zgłoszonego żądania na wyciągu z ksiąg bankowych, który nie ma większego waloru dowodowego, jak również załączonych przez stronę powodową wydrukach i zestawieniach, które nie są klarowne i jasne, a przy tym nieopatrzone podpisem osoby je sporządzającej. Wreszcie podważyła wiarygodność twierdzeń banku o faktycznej zawartości zwrotnych kopert z korespondencją kierowaną do pozwanej w dniach 12 grudnia 2016 roku, 30 stycznia 2017 oraz 9 września 2019 roku.

(pismo procesowe B. M. z dnia 9 marca 2020 roku k.78 – 80)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny :

W dniu 11 marca 2016 roku B. M. (2) zawarła z (...) Bank Spółką Akcyjną z siedzibą w W. umowę kredytu nr DK/KR- (...), na podstawie której uzyskała kwotę 20.000 złotych na cel inwestycyjny w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą (O. B. M. (2)) na okres 48 miesięcy do dnia 25 marca 2020 roku.

W myśl § 5 ust. 1 umowy oprocentowanie kredytu ustalone zostało jako zmienne – stanowiące sumę marży kredytowej (7,95 % na datę zawierania umowy) oraz stawki referencyjnej 3M Wibor dla waluty kredytu (1,75 % na datę zawierania umowy). W przypadku nie spłacenia przez kredytobiorcę w terminie wierzytelności banku z tytułu umowy kredytu po upływie okresu wypowiedzenia umowy, niespłacona kwota staje się zadłużeniem przeterminowanym, w tym kwota kapitału jako kapitał przeterminowany, a od zadłużenia przeterminowanego bank nalicza odsetki w wysokości określonej w regulaminie (§ 5 ust. 10).

Bank miał prawo wypowiedzieć umowę kredytu w przypadku m.in. niewykonania lub nieterminowego regulowania przez kredytobiorcę zobowiązań wobec banku, w szczególności w przypadku gdy kredytobiorca zalega w całości lub części z zapłatą dwóch rat kredytu i pomimo wezwania do zapłaty nie spłaci zaległości w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wezwania. Bank wypowiada umowę kredytu z zachowaniem 30 – dniowego okresu wypowiedzenia, a w razie zagrożenia upadłością kredytobiorcy z zachowaniem 7 – dniowego okresu wypowiedzenia (§ 6 ust. 1 i 2 umowy).

Integralną część umowy stanowiły m.in. (...) Banku Spółki Akcyjnej oraz (...) Bank Spółki Akcyjnej (§ 13 ust 1 umowy).

(umowa kredytu k.32 – 35)

W myśl regulaminu kredytowania (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. z dnia 7 marca 2016 roku od niespłaconej kwoty zadłużenia przeterminowanego bank nalicza odsetki w wysokości określonych w przepisach prawa maksymalnych odsetek za opóźnienie (pkt VII. Oprocentowanie, ust. 12).

(regulamin kredytowania k.66 – 72)

Stosownie do treści Tabeli opłat i prowizji dotyczącej produktów kredytowych i pożyczek dla przedsiębiorców z dnia 14 grudnia 2015 roku opłata z tytułu sporządzenia i wysłania monitu z powodu niespełnienia przez kredytobiorcę w terminach określonych w umowę kredytu warunków po uruchomieniu kredytu, a także niedostarczenia przez kredytobiorcę dokumentów niezbędnych do prawidłowego monitorowania sytuacji finansowo – ekonomicznej wynosiła 200 złotych. Z kolei opłata z tytułu wezwania do zapłaty wynosiła 30 złotych od każdej przesyłki.

(tabela opłat i prowizji k.64 – 65)

W dniu 11 marca 2016 roku B. M. (2) złożyła dyspozycję uruchomienia części środków kredytu w wysokości 10.000 złotych, które zostały wypłacone na jej rzecz w dniu 23 marca 2016 roku.

(dyspozycja k.36, potwierdzenie wypłaty środków k.37)

W dniu 12 lipca 2016 roku B. M. (2) złożyła dyspozycję uruchomienia dalszej części środków kredytu w wysokości 10.000 złotych, które zostały wypłacone na jej rzecz w dniu 18 lipca 2016 roku.

(dyspozycja k.38, potwierdzenie wypłaty środków k.39)

B. M. (2) nie regulowała terminowo należności kredytowych na rzecz banku. W okresie do dnia 31 grudnia 2016 roku dokonała łącznych wpłat w wysokości 1.535,28 złotych, które zostały zaliczone odpowiednio na poczet : odsetek przeterminowanych – 346,79 złotych, odsetek umownych – 343,61 złotych, opłat i prowizji – 230 złotych, kapitału – 14,08 złotych, kapitału przeterminowanego – 576,75 złotych oraz odsetek karnych – 24,05 złotych.

(historia wpłat k.58, zestawienia należności k.59 – 62)

Pismem z dnia 24 listopada 2016 roku (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wezwał B. M. (2) do przedłożenia dokumentów potwierdzających wykorzystanie części uzyskanych z kredytu środków na deklarowany w umowie cel oraz nałożył na kredytobiorcę karę w kwocie 200 złotych w związku z niespełnieniem tych warunków umowy do dnia 31 października 2016 roku.

(pismo z dnia 24 listopada 2016 roku k.63)

Pismem z dnia 2 grudnia 2016 roku (doręczonym w dniu 13 grudnia 2016 roku) (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wezwał B. M. (2) do zapłaty kwoty 1.477,12 złotych w terminie 14 dni pod rygorem wypowiedzenia umowy.

(wezwanie do zapłaty z dnia 2 grudnia 2016 roku k.43, potwierdzenie odbioru korespondencji k.44)

Pismem z dnia 20 stycznia 2017 roku (doręczonym w dniu 30 stycznia 2017 roku) (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wypowiedział umowę kredytu nr DK/KR- (...) z zachowaniem 30 – dniowego okresu wypowiedzenia.

(wypowiedzenie umowy kredytu k.47, potwierdzenie odbioru korespondencji k.48)

Pismem z dnia 3 września 2019 roku (doręczonym w dniu 9 września 2019 roku) (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wezwał ostatecznie B. M. (2) do uiszczenia kwoty 27.396,06 złotych w terminie 14 dni od dnia doręczenia pod rygorem wystąpienia na drogę postępowania sądowego.

(ostateczne wezwanie do zapłaty k.50, potwierdzenie odbioru korespondencji k.51)

Na dzień 30 września 2019 roku zaległość B. M. z tytułu nieuiszczonego kapitału wynosiła 19.409,17 złotych.

(wyciąg z ksiąg banku k.54, zestawienia należności k.58 – 62)

Zgodnie z treścią uchwały nr 23/2016 zarządu Poczty Polskiej Spółki Akcyjnej z (...) w W. z dnia 9 lutego 2016 roku w sprawie wprowadzenia cennika usług powszechnych w obrocie krajowym i zagranicznym koszt przesyłki poleconej

ekonomicznej wynosił 4,20 złote. Uchwałą zarządu Poczty Polskiej Spółki Akcyjnej z (...) w W. z dnia 28 lutego 2019 roku w sprawie wprowadzenia cennika usług powszechnych w obrocie krajowym i zagranicznym koszt powyższej usługi wzrósł do kwoty 5,90 złote.

(uchwały zarządu poczty polskiej – (...))

B. M. (2) prowadziła działalność gospodarczą pod firmą (...), której głównym przedmiotem pozostawały pozaszkolne formy edukacji artystycznej w okresie od dnia 8 marca 2016 roku do dnia 29 września 2017 roku.

(dane (...))

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności zaś dokumentów związanych z zawarciem, obsługą oraz spłatą zadłużenia z tytułu umowy kredytu. Dane dotyczące faktycznych kosztów nadania przesyłki poleconej w okresie 2016 – 2019 za pośrednictwem operatora pocztowego Sąd ustalił na podstawie informacji ogólnie dostępnych na witrynie internetowej Poczty Polskiej (...). Ustalenia odnośnie okresu prowadzenia działalności gospodarczej przez pozwaną wynikały z danych figurujących w ewidencji działalności gospodarczej (...).

Oddaleniu podlegał wniosek pozwanej o zobowiązanie banku w trybie art. 129 § 4 k.p.c. do złożenia oryginałów wszystkich dokumentów załączonych do pisma procesowego z dnia 12 lutego 2020 roku, w szczególności zaś związanych z nawiązaniem stosunku zobowiązaniowego. W realiach niniejszej sprawy nie ujawniła się potrzeba zobligowania strony powodowej do złożenia tego rodzaju dokumentów, a przedłożone odpisy, które zostały poświadczane za zgodność z oryginałem przez fachowego pełnomocnika w trybie art. 129 § 2 k.p.c. stanowiły wystarczający materiał dowodowy do podjęcia merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy, przy czym kwestia ta zostanie omówiona szerzej w dalszej części rozważań.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje :

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części.

Zasada odpowiedzialności pozwanej w niniejszej sprawie wynika z treści art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo Bankowe (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 1988 ze zm.), a także zapisów umowy kredytu z dnia 11 marca 2016 roku, na podstawie której B. M. (2) zobowiązała się do zwrotu udzielonego wsparcia finansowego w wymiarze 20.000 złotych w 48 miesięcznych ratach do dnia 25 marca 2020 roku.

W tym miejscu należy wyraźnie zaznaczyć, że zgromadzony materiał dowodowy potwierdził fakt nawiązania między stronami stosunku zobowiązaniowego, a twierdzenia pozwanej zmierzające do zakwestionowania tego stanu rzeczy pozostawały zbyt ogólne i niepotwierdzone stosowną inicjatywą dowodową. W konsekwencji podniesione zarzuty braku legitymacji procesowej biernej, a także niewykazania zasady odpowiedzialności B. M. nie zasługiwały na akceptację, a przy tym stanowiły jedynie nieudaną próbę uwolnienia pozwanej od obowiązku spłaty ciężących na niej zobowiązań.

Ponownie koniecznym jest wskazanie, że w toku niniejszej sprawy nie wystąpiła bezwzględna konieczność zobowiązania strony powodowej do przedłożenia oryginałów dokumentów związanych z zawarciem umowy kredytu. Wymóg opisany przez ustawodawcę w normie art. 129 § 4 k.p.c. powinien zostać uzasadnionymi okolicznościami sprawy. I tak jeżeli B. M. (2) kwestionowałaby fakt nawiązania stosunku prawnego z powodowym bankiem, w szczególności zanegowała złożenie własnoręcznych podpisów na poszczególnych dokumentach tj. umowie (k.32 – 35) i dyspozycjach uruchomienia (k.36 i 38) to winna ten zarzut wyartykułować wprost, a jednocześnie poprzeć go stosowną inicjatywą dowodową tj. wnioskiem o przeprowadzenie opinii biegłego z zakresu pisma ręcznego. Nie może budzić wątpliwości fakt, że zgodnie z obowiązującą zasadą ciężaru dowodu (art. 6 k.c. – onus probandi) każda ze stron procesu cywilnego zobowiązana jest do wykazania faktów, z których wywodzi dla siebie korzystne skutki prawne. W tym przypadku powinność ta spoczywała na pozwanej, która korzystała w toku całego postępowania z pomocy

profesjonalnego pełnomocnika. Ostatecznie strona pozwana nie wyartykułowała wprost na żadnym etapie procesu zarzutu braku własnoręczności złożonych podpisów (sprzeciw od nakazu zapłaty, pismo procesowe z dnia 9 marca 2020 roku, rozprawa z dnia 18 czerwca 2020 roku), a także nie zgłaszała stosownych wniosków dowodowych w tym zakresie. Odwoływanie się do ogólnych tez o braku udowodnienia zasady odpowiedzialności, kwestionowania łączącego strony stosunku umownego, czy też uniemożliwienia ustosunkowania się do załączonych odpisów w kontekście autentyczności podpisu złożonego przez kredytobiorcę pozostawało nieskonkretyzowane i nie mogło prowadzić do zamierzonego przez pozwaną celu. Tego rodzaju stanowisko procesowe wpisuje się w coraz bardziej dostrzegalny na kanwie wielu postępowań sądowych trend kwestionowania wszystkich faktów zgłaszanych przez stronę przeciwną, jednakże na poziomie ogólności bez wyraźnego wskazania na czym konkretnie dany zarzut się opiera, czego nie sposób uznać za trafne i skuteczne (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2004 roku, III CZP 115/03, OSNC 2005/5/77, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2006 roku, IV CSK 299/06, Lex nr 233051, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 2009 roku, III CSK 341/08, Lex nr 584753, wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 14 września 2017 roku, III Ca 834/17, Lex nr 2414860).

W tak ukształtowanych realiach Sąd uznał za wystarczające dla potrzeb rozstrzygnięcia przedłożenie odpisów poszczególnych dokumentów, które pełnomocnik strony powodowej poświadczył w trybie art. 129 § 2 k.p.c. Innymi słowy nie wystąpiły uzasadnione okoliczności sprawy, które nakazywałyby załączenie do akt sprawy oryginałów dokumentów.

Zgromadzona w toku niniejszej sprawy dokumentacja potwierdziła nie tylko zawarcie przez strony umowy kredytu w dniu 11 marca 2016 roku (k.32 – 35), uruchomienie środków w kwocie 20.000 złotych na rzecz pozwanej w ramach II transz (k.37 i 39), ale również brak należytego wywiązywania się przez kredytobiorcę ze spłaty comiesięcznych rat (k.40 – 42), a w konsekwencji wypowiedzenie umowy z zachowaniem właściwej procedury. I tak z uwagi na brak terminowych wpłat bank wezwał B. M. (2) do uiszczenia zaległości w terminie 14 dni pod rygorem wypowiedzenia umowy (pismo z dnia 2 grudnia 2016 roku k.45, odebrane osobiście w dniu 13 grudnia 2016 roku k.46), a następnie złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy z zachowaniem 30 – dniowego okresu wypowiedzenia (pismo z dnia 20 stycznia 2017 roku k.47, odebrane osobiście w dniu 30 stycznia 2017 roku k.48). Oznacza to, że bieg terminu wypowiedzenia rozpoczął się w dniu 30 stycznia 2017 roku i upłynął w dniu 1 marca 2017 roku. Tym samym cała niespłacona do tego dnia należność z tytułu umowy kredytu stała się przeterminowana i natychmiast wymagalna z dniem 2 marca 2017 roku.

Sąd nie zaaprobował argumentów pozwanej o braku wykazania zawartości przesyłek kierowanych do B. M., w szczególności w dniach 2 grudnia 2016 roku oraz 20 stycznia 2017 roku). Tak prezentowane stanowisko miało na celu podważenie zachowania procedury wypowiedzenia umowy, a następnie stwierdzenie braku wymagalności roszczenia. Argumentacja tego rodzaju nie mogła odnieść zamierzonego skutku. Ponownie zgłoszone zarzuty wpisują się w narrację negocjowania wszystkich okoliczności na poziomie bliżej niedookreślonej ogólności. Co więcej, w przypadku każdej z przesyłek, nastąpił osobisty odbiór przez adresata – B. M. (2), a między datami sporządzenia poszczególnych pism, ich nadania (stempel pocztowy), a w końcu odbioru zachodzi całkowita korelacja czasowa. Przy braku dalszego skonkretyzowania podniesionych zarzutów (choćby przedłożenie pism faktycznie odebranych przez pozwaną w datach 13 grudnia 2016 roku o 30 stycznia 2017 roku, z których wynikałaby odmienna treść niż wezwanie do zapłaty i wypowiedzenie umowy) zarzuty pozwanej nie mogły odnieść zamierzonego rezultatu.

Jedynie marginalnie koniecznym jest zastrzeżenie, że nawet przy ewentualnym skutecznym zakwestionowaniu prawidłowości wypowiedzenia umowy (co jednakże nie miało miejsca w realiach niniejszej sprawy) roszczenie stałoby się wymagalne najpóźniej z dniem następującym po upływie terminu ostatniej z rat (25 marca 2020 roku), a więc w dniu 26 marca 2020 roku. Tym samym tego rodzaju argumentacja nie uchyliłaby obowiązku zwrotu przez pozwaną uzyskanego, a niespłaconego do tego momentu kapitału. Mogłaby rzutować co najwyżej na odmiennie ustalenie wartości należności ubocznych, jednakże kwestia ta jest o tyle irrelevantna, o ile załączona dokumentacja potwierdziła prawidłowe i skuteczne wypowiedzenie umowy ze skutkiem na dzień 2 marca 2017 roku. Nadto niezrozumiałym w tej mierze pozostaje zarzutu braku opatrzenia wezwania do zapłaty z dnia 2 grudnia 2016 roku podpisem upoważnionej ze strony banku osoby, skoro zarówno ten dokument, jak i wypowiedzenie umowy z dnia 20 stycznia 2017 roku (brak

tożsamego zarzutu co do tego dokumentu) zostały opatrzone podpisem M. R. (w przypadku wezwania do zapłaty znajduje się on na odwrotnej karcie dokumentu – k.45v akt sprawy).

Mając na względzie powyższe, w szczególności przesądzoną zasadę odpowiedzialności pozwanej, koniecznym pozostawało odniesienie się do wysokości zgłoszonego żądania. W tej mierze Sąd oparł się na przedłożonych do akt sprawy zestawieniach obsługi zobowiązania B. M. (k.40 – 42, 58 – 62), które w jasny i przejrzysty sposób zobrazowały te okoliczności prowadząc do konkluzji, że dług ten obejmował kwoty : 19.409,17 złotych tytułem zaległego kapitału, 779,52 złotych tytułem odsetek umownych naliczanych do dnia 1 marca 2017 roku (ostatni dzień łączącej strony umowy), a także 7.139,87 złotych tytułem odsetek za opóźnienie od przeterminowanego zadłużenia naliczonych na dzień 30 września 2019 roku (zgodnie z żądaniem pozwu), jak również kwotę 260 złotych tytułem opłat (pisma banku z dnia 28 listopada 2016 roku – k.63, z dnia 2 grudnia 2016 roku – k.43 – 44 oraz z dnia 3 września 2019 roku – k.50 – 51).

Przyjęta w złożonej dokumentacji metodologia nie budziła zastrzeżeń pod kątem jej prawidłowości. Obrazowała przy tym szczegółowo każdą z wpłat dokonanych przez pozwaną ze stosownym ich rozliczeniem na poczet kapitału, odsetek umownych i karnych oraz kosztów. B. M. (2) nie przedstawiła przy tym żadnych dowodów na dokonanie wpłat wykraczających poza zestawienie przygotowane przez powodowy bank. W konsekwencji jej stanowisko procesowe które sprowadzało się do ogólnego kwestionowania wysokości dochodzonego roszczenia, nie mogło doprowadzić do zamierzonego skutku w postaci podważenia treści złożonego zestawienia. Zgłaszane w tym zakresie zastrzeżenia nie mogły zostać uwzględnione z liczących względów.

Po pierwsze, o ile Sąd podziela racje pozwanej dotyczące braku nadania wyciągowi z ksiąg banku rangi dokumentu urzędowego oraz próby opierania twierdzeń wyłącznie na jego treści, o tyle w sytuacji tego rodzaju nie zachodziła w niniejszym postępowaniu. Powodowy bank nie musiał przedstawiać tego dokumentu prywatnego (k.54), gdyż towarzyszące mu zestawienia obsługi kredytu potwierdzały wysokość zadłużenia B. M..

Po wtóre, załączone do akt sprawy zestawienia : spłat i naliczania odsetek (k.40 – 42), spłat i ich zaliczenia (k.58), należności i spłat (k.59 – 62) stanowiły wydruki z systemu komputerowego powodowego banku i nie może dziwić brak opatrzenia ich treści podpisem stosownej osoby. Wszakże to nie pracownik banku tworzy tego rodzaju zestawienia, lecz specjalny program komputerowy dedykowany dla obsługi m.in. umów kredytowych. Sąd nie znajduje przeszkód w wykorzystaniu tego rodzaju nośników informacji o faktycznej obsłudze spornej umowy poprzez odwołanie się do treści art. 309 k.p.c. przewidującego możliwość wykorzystania innych środków dowodowych – tzw. dowodów nienazwanych (por. uzasadnienie uchwały składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 1990 roku, III CZP102/89, OSNC 1990/10-11/127, wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 14 lutego 2019 roku, I ACa 363/18, Lex nr 2704184, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 8 lutego 2019 roku, I ACa 767/18, Lex nr 2669737)

Po trzecie, poza ogólnym stwierdzeniem o braku jasności i przejrzystości złożonych zestawień pozwana nie skonkretyzowała, na czym miałyby te mankamenty polegać. Trudno zatem stwierdzić, czy zarzuty obejmują nieprawidłowe rozliczenie dokonywanych wpłat (na kapitał, odsetki, opłaty itd.), a jeśli tak to w jakiej mierze, a może niewłaściwy okres naliczania odsetek, a jeśli tak to jakich (umowne, za opóźnienie), w jakim okresie i czy w związku chociażby z wadliwie przyjętą wartością oprocentowania.

Po czwarte, B. M. (2) dysponowała pełną inicjatywą dowodową, w tym możliwością poddania treści złożonych zestawień w zakresie ich prawidłowości przez biegłego z zakresu rachunkowości, co ostatecznie nie nastąpiło. Zaniechania dowodowe w tej mierze obciążają jedynie stronę pozwaną, która uznała, że ogólne zakwestionowanie przedstawionych wydruków pozostanie wystarczające do osiągnięcia jej celu procesowego tj. oddalenia żądań powodowego banku. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że Sąd nie widział w realiach niniejszej sprawy konieczności podjęcia działań z urzędu w trybie art. 232 zd. 2 k.p.c., w szczególności wobec kontradiktoryjnego charakteru procesu cywilnego, ale również reprezentowania obu jego stron przez profesjonalnych pełnomocników.

Powracając do kwestii wysokości zgłoszonego żądania Sąd ustalił jego wysokość na kwotę 27.342,86 złotych.

Rozmiar zaległego kapitału objął kwotę 19.409,17 złotych. Z załączonych dokumentów wynika wprost, że wpłaty dokonywane przez pozwaną na poczet zadłużenia w początkowym okresie obowiązywania umowy pokryły kapitał jedynie w części tj. 590,83 złotych (14,08 złotego tytułem kapitału oraz 576,75 tytułem kapitału przeterminowanego). Skoro B. M. (2) uzyskała wsparcie w kwocie 20.000 złotych, to przy uwzględnieniu dokonanych wpłat jej zaległość wynosi 19.409,17 złotych (20.000 złotych – 590,83 złotych).

W zakresie odsetek umownych Sąd dokonał nieznacznej korekty ich naliczania z uwzględnieniem prawidłowej daty wymagalności roszczenia. Przedstawione w piśmie procesowym zestawienie (k.19 – 20), w którym należności te naliczane były do dnia 5 marca 2017 roku pozostaje o tyle błędne, że okres wypowiedzenia umowy upłynął w dniu 1 marca 2017 roku i jedynie do tej daty (ostatni dzień trwania umowy) możliwe było naliczanie odsetek umownych. Okoliczność ta znajduje odzwierciedlenie chociażby w zestawieniu należności i spłat (k.59 – 60), w którym wartość odsetek na dzień 27 lutego 2017 roku wynosiła 765,73 złotych. Ostatecznie Sąd ustalił wymiar odsetek umownych na kwotę 779,52 złotych jako sumę odsetek wskazanych w zestawieniu (k.59 – 60) tj. 765,73 złotych oraz odsetek naliczanych w okresie od dnia 27 lutego 2017 roku do dnia 1 marca 2017 roku od kwoty kapitału 17.297,77 złotych przy oprocentowaniu 9,70 % tj. 13,79 złotych (wg kalkulatora Lex).

Rozmiar należnych powodowemu bankowi odsetek za opóźnienie według stanu na dzień 30 września 2019 roku w kwocie 7.139,87 złotych znajdował odzwierciedlenie w przedłożonych zestawieniach (k.20, k.61 – 62) i nie został skutecznie podważony przez stronę pozwaną. Marginalnie należy stwierdzić, że bank mógł domagać się ich przyznania w nieznacznie większym wymiarze (o około 30 złotych według kalkulatora Lex) poprzez uwzględnienie dłuższego okresu ich naliczenia od kwoty zaległego kapitału – 19.409,17 złotych, a mianowicie od dnia wymagalności roszczenia tj. 2 marca 2017 roku, a nie od dnia 6 marca 2017 roku. Zgodnie jednak z treścią art. 321 § 1 k.p.c. Sąd pozostawał związany żądaniem pozwu i nie mógł wyrokować ponad zgłoszone żądanie.

W odniesieniu do żądania zwrotu kosztów dwukrotnych wezwań do zapłaty oraz monitu w związku z niespełnieniem warunków Sąd uznał, że zasadnym pozostaje przyznanie na rzecz powodowego banku rekompensaty wyłącznie wydatków stanowiących równowartość kosztu nadania tych pism listem poleconym za pośrednictwem Poczty Polskiej tj. 2 x 4,20 złotego (przesyłki z dnia 28 listopada 2016 roku i 2 grudnia 2016 roku) oraz 5,90 złotego (przesyłka z dnia 3 września 2019 roku), a więc łącznie kwoty 14,30 złotego (8,40 złotego + 5,90 złotego). Żądane przez bank opłaty nie przystają w żaden sposób do obowiązujących powszechnie w obrocie gospodarczym kosztów wskazanych czynności. Żądanie zapłaty związane z niewywiązaniem się kontrahenta z przyjętego na siebie zobowiązania ma na celu wyłącznie rekompensatę strat poniesionych przez drugą ze stron umowy i nie może prowadzić do uzyskania dodatkowych korzyści. Tymczasem koszt czynności windykacyjnych określony w umowie ma na celu nie tylko pokrycie poniesionych ewentualnie przez stronę powodową z tego tytułu kosztów, ale także przysporzenie jej dodatkowych przychodów. Trudno również uznać za zasadne przerzucanie na klientów kosztów prowadzenia windykacji przedsądowej przez podmiot zajmujący się zawodowo udzielaniem pożyczek gotówkowych oraz kredytów. Koszty takowe związane są z ryzykiem prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie świadczenia usług finansowych i winny być w kalkulowane przez przedsiębiorcę w poczet kosztów bieżącej działalności, a konieczność ich ponoszenia zabezpieczona w inny sposób niż bezpośrednio obciążanie nimi pożyczkobiorców po dniu wymagalności należności. Z tych względów, przedmiotowe zapisy umowne (Tabela opłat i prowizji jako integralna część umowy) pozostają nieważne w takiej części, w jakiej – w okolicznościach sprawy – zasady współzycia społecznego ograniczają zasadę swobody umów (art. 353¹ k.c. w zw. z art. 58 § 2 i 3 k.c.). W tym zakresie Sąd podziela w całej rozciągłości pogląd wyrażony w tej materii przez Sąd Okręgowy w Łodzi m.in. w sprawie o sygn. akt III Ca 770/16 (wyrok z dnia 17 czerwca 2016 roku, Lex nr 2132352, por. również wyroki Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 6 sierpnia 2009 roku, sygn. akt XVII Amc 624/09, (...), a także z dnia 9 października 2006 roku, sygn. akt XVII Amc 101/05, (...)). W realiach niniejszej sprawy należało uznać, że wynikające z Tabeli opłat i prowizji koszty 30 złotych za listowne wezwanie do zapłaty oraz 200 złotych za monit w związku z nieprzedstawieniem stosownych dokumentów pozostawały rażąco wygórowane i w żadnej mierze nie odpowiadają ewentualnym kosztom z nimi związanymi. Dlatego też za uzasadnione Sąd

uznał żądanie jedynie w części odpowiadającej faktycznym kosztom nadania przesyłki poleconej za pośrednictwem operatora pocztowego.

Reasumując treść poczynionych rozważań Sąd zasądził od B. M. na rzecz powodowego banku kwotę 27.342,86 złotych (19.409,17 złotych + 779,52 złotych + 7.139,87 złotych + 14,30 złotego). W pozostałej części powództwo jako niezasadne podlegało oddaleniu.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że bezzasadnym pozostawał podniesiony przez pozwaną zarzut przedawnienia. Zgromadzony materiał dowodowy potwierdził, że roszczenie stało się wymagalne z dniem 2 marca 2017 roku. Skoro pozew wniesiony został w dniu 1 października 2019 roku to do daty zainicjowania postępowania sądowego nie upłynął 3 – letni termin przedawnienia przewidziany przez ustawodawcę dla roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej (art. 118 k.c.).

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. w zw. z punktem VII ust. 12 regulaminu kredytowania (...) Bank Spółki Akcyjnej dla przedsiębiorców przyznając je zgodnie z żądaniem pozwu od kwoty zaległego kapitału tj. 19.409,17 złotych w wysokości maksymalnych odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 1 października 2019 roku do dnia zapłaty.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 zdanie drugie in principio k.p.c. uznając, że powodowy bank uległ jedynie co do nieznacznej części swego żądania (27.342,86 złotych / 27.607,40 złotych = 99 %). (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. poniósł koszty procesu w łącznej wysokości 3.963 złotych (346 złotych tytułem opłaty od pozwu – art. 13 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, 3.600 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego - § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz 17 złotych tytułem opłaty od udzielonego pełnomocnictwa) i w takim wymiarze zostały przyznane na jego rzecz od B. M..